

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.4.2019.
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

PRILOG

**KOMUNIKACIJI KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM
VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOJ SREDIŠNJOJ BANCİ, EUROPSKOM
GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU, ODBORU REGIJA I EUROPSKOJ
INVESTICIJSKOJ BANCİ**

**Razmatranje učinka povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sporazuma:
koordinirani pristup Unije**

**Ribolovne aktivnosti
Koordinirani pristup za slučaj povlačenja Ujedinjene Kraljevine bez dogovora**

1. UVOD

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o svojoj namjeri da se povuče iz Unije. Komisija i dalje smatra da je najbolji ishod uredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije na temelju Sporazuma o povlačenju koji je vlada Ujedinjene Kraljevine prihvatila, a Europsko vijeće (članak 50.) potvrdilo 25. studenoga 2018. Komisija i dalje radi na ostvarenju toga cilja, no samo dva dana prije 12. travnja 2019., roka koji je Europsko vijeće produljilo¹, čini se da je neuredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije sve izvjesnije.

2. PRIPREME ZA IZVANREDNE SITUACIJE U SEKTORU RIBARSTVA

Nakon povlačenja bez dogovora pristup vodama Ujedinjene Kraljevine bit će uređen zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine u skladu s međunarodnim pravom.

Europska unija spremna je do kraja 2019. dopustiti pristup plovilima Ujedinjene Kraljevine bude li Ujedinjena Kraljevina i dalje odobravalala pristup plovilima EU-a. Kao mjeru za nepredviđene situacije Europska unija donijela je potrebnu pravnu osnovu da se plovilima iz EU-a i UK-a do 31. prosinca 2019. odobri nastavak obavljanja ribolova u vodama druge strane uz poštovanje uvjeta iz uredbi o ribolovnim mogućnostima za 2019²., dogovorenih dok je Ujedinjena Kraljevina još bila država članica.

Ako Ujedinjena Kraljevina nastavi odobravati pristup plovilima iz EU-a, Komisija će u bliskoj suradnji s državama članicama nastojati smanjiti mogući prekid zbog obveze dobivanja odobrenja za ribolovne aktivnosti plovila EU-a u vodama Ujedinjene Kraljevine. Za provedbu ove izvanredne mjere Komisija i države članice poduzele su potrebne korake kako bi mogle dostaviti popise plovila koja traže odobrenje za ribolov u vodama Ujedinjene Kraljevine čim Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja.

I dalje je glavni cilj što bolje održati ribolovne aktivnosti flota EU-a, No Unija se pripremila za slučaj da Ujedinjena Kraljevina odluči plovilima EU-a zabraniti pristup vodama Ujedinjene Kraljevine. Unija je prilagodila postojeći pravni instrument kako bi države članice mogle odobravati financijske naknade ribarima koji uvelike ovise o vodama Ujedinjene Kraljevine i koji će morati privremeno prekinuti te aktivnosti zbog nemogućnosti pristupa vodama Ujedinjene Kraljevine³. Tom se naknadom za privremeni prestanak aktivnosti nadopunjuju mjere koje su već dostupne u okviru Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i mogu se primijeniti za ublažavanje nepovoljnih gospodarskih učinaka povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije.

¹ Odluka Europskog vijeća 2019/476 donesena u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, od 22. ožujka 2019. o produljenju razdoblja iz članka 50. stavka 3. UEU-a, SL L 80, 22.3.2019., str. 1.

² Uredba Vijeća (EU) 2019/124 od 30. siječnja 2019. o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti za 2019. za određene riblje stokove i skupine ribljih stokova, SL L 29, 31.1.2019., str. 1.; i Uredba Vijeća (EU) 2018/2025 od 17. prosinca 2018. o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti za ribarska plovila Unije za određene dubokomorske riblje stokove za 2019. i 2020., SL L 325, 20.12.2018., str. 7.

³ Uredba (EU) 2019/497 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 508/2014 u pogledu određenih pravila koja se odnose na Europski fond za pomorstvo i ribarstvo nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, SL L 85, 27.3.2019., str. 22.

3. PREOSTALA PITANJA KOJA SE ODOSE NA RIBOLOVNE AKTIVNOSTI

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine bez sporazuma moglo bi naštetiti sektoru ribarstva ako plovila EU-a ne budu više imala pristup vodama Ujedinjene Kraljevine. Za brz i koordiniran odgovor Komisija, države članice i Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA) morat će kontinuirano i sustavno analizirati posljedice neurednog Brexita.

Gubitak pristupa vodama Ujedinjene Kraljevine može povećati pritisak na stokove u vodama EU-a i imati ozbiljne socioekonomske posljedice za ona plovila iz EU-a koja u velikoj mjeri ovise o pristupu vodama Ujedinjene Kraljevine te za ona na čijim će se tradicionalnim ribolovnim područjima u EU-u povećati aktivnost zbog tog premještanja ribolovnog napora. Priznajući načelo jednakog pristupa, ključno je koordinirati djelovanje 27 država članica EU-a i njihovih flota.

Potpuno ili djelomično preseljenje ribolovne aktivnosti koju plovila EU-27 trenutačno obavljaju u vodama Ujedinjene Kraljevine u vode EU-a moglo bi dovesti do velikih problema: i. postoji rizik da bi tako nastali pojačani ribolovni pritisak u vodama EU-a smanjio riblje stokove i nanio štetu ekosustavu, što bi moglo nepovratno osiromašiti morske resurse; ii. postoji i rizik od sporova između različitih flota i plovila zbog „prenapućenosti” na ribolovnim područjima u vodama EU-a.

Neusklađenim bi se pristupom država članica mogli narušiti zajednička ribarstvena politika i jednaki uvjeti među ribarima iz EU-a.

4. KOORDINIRANO DJELOVANJE

Države članice i Komisija moraju i na nacionalnoj i na europskoj razini ublažavati posljedice povlačenja bez sporazuma. Na temelju svojih nadležnosti u skladu s Ugovorima Komisija je spremna biti glavni koordinirator.

Svrha načela i mjera predloženih u nastavku jest pomoći državama članicama EU-27 da organizirano i koordinirano primjenjuju mjere ublažavanja u korist ribara u situaciji u kojoj plovila EU-a nakon datuma povlačenja više neće imati pristup vodama Ujedinjene Kraljevine.

Glavni su ciljevi koordinacije:

- što više smanjiti prekide i održati ribolovne aktivnosti flota EU-a, uzimajući u obzir kumulativne učinke takvog premještanja ribolovne aktivnosti; i
- zajamčiti razmjernu i pravednu koordiniranu primjenu mjera ublažavanja ako je premještanje nemoguće ili nepoželjno.

Glavna načela:

Komisija je spremna sa zainteresiranim državama članicama surađivati na sljedećim načelima:

- pri procjeni premještanja ribolovne aktivnosti treba voditi računa o kumulativnim učincima;
- mjere ublažavanja trebale bi se odnositi na flote i stokove pogođene gubitkom pristupa vodama Ujedinjene Kraljevine; i

- koordinirani pristup nipošto unaprijed ne definira EU-ovu pregovaračku poziciju u odnosu na budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom. .

4.1. Preporučeno djelovanje

4.1.1. Utvrđivanje i upravljanje premještanjem

Uz mjere predviđene Uredbom o kontroli ⁴ i Uredbom vijeća EFCA⁵ Komisija će sa zainteresiranim državama članicama nastojati postići dogovor o dobrovoljnom okviru pojačanog nadzora promjena ribolovnih aktivnosti u vodama EU-a.

Komisija je spremna surađivati sa zainteresiranim državama članicama, s kojima je na temelju podataka koje su države članice dostavile provela detaljnu analizu sadašnjih ribolovnih obrazaca, kako bi se u postojećem okviru utvrdili relevantni kriteriji za procjenu održivosti i veličine potencijalnog premještanja.

Među tim bi kriterijima mogli biti sadašnji ulovi Ujedinjene Kraljevine iz voda EU-27, biološki kapacitet stokova za pojačani ribolovni pritisak u vodama EU-a, moguća alternativna rješenja za smanjenje ribolovnog pritiska, iskorištavanje kvota te gospodarski učinak na ta plovila.

4.1.2. Usklađena primjena mjera ublažavanja, među ostalim i naknade za privremeni prestanak aktivnosti

Ako je premještanje ribolovne aktivnosti nemoguće ili nepoželjno, opravdano je nakon spomenute analize odabrati odgovarajuće instrumente ublažavanja. Ublažavanje može imati razne oblike. U skladu sa svojim nadležnostima Komisija je spremna sa zainteresiranim državama članicama koordinirati utvrđivanje prikladnih instrumenata i, prema potrebi, uvjeta za upotrebu tih instrumenata.

Mogući instrumenti za ublažavanje uključuju mjere iz Zajedničke ribarstvene politike (među ostalim iz članaka 9. i 10. Uredbe (EU) 1380/2013 o višegodišnjim planovima, iz članka 12. o mjerama Komisije u slučaju ozbiljne prijetnje očuvanju morskih bioloških resursa, članka 13. o izvanrednim mjerama država članica, članka 16. o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti i razmjeni ribolovnih mogućnosti) i iz Uredbe 508/2014 o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo.

Ako je potrebno, ti se instrumenti mogu kombinirati.

Komisija će u suradnji sa zainteresiranim državama članicama razvijati zajednički pristup upravljanju ribolovnim aktivnostima, među ostalim i mogućom primjenom naknade za privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti kao instrumenta kojim se ribarima pomaže zbog nemogućnosti ribarenja.

⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, SL L 343, 22.12.2009., str. 1.

⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 768/2005 od 26. travnja 2005. o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice, OJ L 128, 21.5.2005, str. 1.

Uredbom (EU) 2019/497 predviđa se upotreba privremenog prestanka aktivnosti za nadoknadu gubitaka zbog gubitka pristupa vodama Ujedinjene Kraljevine. Na temelju mogućnosti koje dopušta Uredba o EFPR-u, države članice potiču se da Komisiji dostave detaljne planove (mogućeg) privremenog prestanka aktivnosti do 31. prosinca 2019. Na temelju njih Komisija će surađivati s državama članicama na primjeni tog instrumenta radi pravednosti i proporcionalnosti i u svim flotama i među utvrđenim relevantnim vrstama ribarstva.

5. BOLJA SURADNJA SA SVIM ZAINTERESIRANIM STRANAMA

Radi lakše koordinacije države članice pozivaju se da navedu kontaktnu točku za izravnu komunikaciju s Komisijom i drugim državama članicama. Osim toga, za rješavanje problema koji mogu nastupiti zbog neurednog povlačenja trebalo bi uspostaviti operativnu mrežu korespondenata.

Za uspješnu je koordinaciju nužno uključiti sve zainteresirane i svatko mora sudjelovati u potrebnim mjerama. Dobra je koordinacija organizacija predstavnika ribarstva nužna i može biti presudna u sprečavanju mogućih sukoba među ribarima. U suradnji s državama članicama Komisija će se nastaviti konzultirati s predstavnicima organizacija za ribarstvo, a nastaviti će i promicati konzultacije među tim organizacijama.

6. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije o posljedicama neurednog povlačenja Ujedinjene Kraljevine na ribolovne aktivnosti javna tijela i dionici mogu pronaći na sljedećim stranicama Komisije:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en